

maa det være mig tilladt at udtale, at naar jeg har understrebet mig som Medforslagsstiller til disse Endringer, er det, efter hvad jeg i øvrigt efter min Stilling sidste Gang ikke behøver at udtale, ikke fordi jeg ønsker at faa denne Lov, men det er, fordi jeg, hvis Loven skal vedtages, helst vil have den vedtaget i den Form, hvori den efter min Mening vil være mindst uheldig. Det maa fremdeles være mig tilladt at minde om, at ved Iste Behandling udtalte jeg ikke et eneste Ord om de Ting, som angaa Kirkens Forhold og Præsternes Forhold til Sigbrændingen, hvis Loven blev vedtagen. Jeg gjorde det med Vilje, fordi jeg den Gang haabede, at der af dette høje Ting skulde være blevet taget det Hensyn til det kirkelige Raad, for at tale rent ud, at man, efter at det kirkelige Raad var blevet spurgt, saa havde ventet med at vedtage Loven, til det kirkelige Raad havde haft Vejlighed til at give Svar. Derfor vilde jeg med Forsæt ikke udtale mig om disse Ting ved Iste Behandling. Nu foreligger Sagen derimod anderledes, og nu skal jeg tillade mig at sige et Par Ord derom. Det, som har været min Hensigt med at være med til de Forslag, som ere blevne stillede — Forslaget under Nr. 1, vil jeg straks sige, agter jeg ikke at udtale mig om; det vil jeg overlade til de Herrer Jurister, som ere Medforslagsstillere, hvis de ville udtale sig videre derom — er dette, at denne Lov affattes i en saadan Form, at man beholder det, som i Folketinget er blevet vedtaget under § 5, fordi § 5 i den af Folketinget vedtagne Stikkelse efter min Mening er vedtagen af Hensynsfuldhed mod Folketirken, en Hensynsfuldhed, som jeg for mit Vedkommende i høj Grad paastrømer, men jeg ønsker tillige at faa Paragraffen givet en saadan Tilføjelse, at der ikke i Lovforslaget blev taget direkte Bestemmelse om noget som helst, der angik Folketirkens Præsters Medvirkning ved Sigbrændingen ved Udførelse af kirkelige Handlinger, at alt sligt var skudt ud af Loven for at overdrages til Ordning ved kgl. Anordning, idet jeg nemlig mener, at saaledes som Folketirkens Forhold er, da vi ikke have nogen Kirkeforsatning, forekommer det mig, at der er Anledning til for den lovgivende Magt at være varjom med at ville være umiddelbart lovgivende paa det kirkelige Omraade. Der maa de Herrer ingenlunde tro, at jeg skulde udtale det, som om det var en Forordning, jeg vilde gøre gældende, jeg ved saare vel, at Folketirken er saaledes stillet for Diebliffet, at den hverken har Magt eller Ret til at stille nogen som helst Forordning. Den højtærede Justitsminister udtalte, at Lovens

Hensigt var at gøre ethvert Trossamfund til Herre over Stillingen, den Stilling, det vilde indtage til Sigbrændingen. Ja, men som de faktiskke Forhold ere her i Landet, vil det blive faaledes, at andre Trossamfund ville have denne Ret fuldt ud. Hvis den romersk-katolske Kirke vedtog — som den allerede kan siges at have vedtaget ved Pavens Anordning — at de romersk-katolske Præster ikke maa have noget med Sigbrænding at gøre, saa følger det af sig selv, at ingen romersk-katolsk Præst kan medvirke ved Sigbrændingen, og de andre Samfund staa i saa Henseende fuldstændig uafhængige, de styre sig selv, og der er altsaa ingen Myndighed, der kan befale deres gejstlige at medvirke. Saaledes er Folketirken ikke stillet. Folketirken er saaledes stillet, at hvis der kom en Kultusminister — under den nuværende Kultusminister vil jeg sige rent ud, at jeg frøgter aldeles ikke for det — men hvis der kom en Kultusminister, der vilde befale Præsterne, at de skulde fungere ved Sigbrændingen, saa ser jeg ikke den Myndighed, der kunde hindre dem i at gøre det, naar det ikke var vedtaget noget i Loven. Det er det, der er Meningen med min Tilslutning til Endringerne, at jeg har ønsket, at alt, hvad der angik kirkelig Ordning af det, der skulde finde Sted ved Sigbrænding, skulde ordnes ved kongelig Anordning, idet jeg forudsætter, at det naturligt vilde blive en kongelig Anordning, som giver en samlet Ordning af disse Forhold, og denne kongelige Anordning forudsætter jeg som givet, vil ikke blive udstedt, for det høje Kultusministerium derom har raadført sig med de øverste kirkelige Myndigheder. Det har altsaa fra min Side paa ingen Maade været Meningen at ville lægge denne Sag højt op eller at ville, om jeg saa maa sige, spænde Ben for Lovforslaget. Jeg skal med god Vilje være med til enten at afholde mig fra at stemme eller til at stemme imod Lovforslaget, men at spænde Ben eller hængte Møllesten om Halsen paa det, vil jeg ikke være med til. Jeg har kun villet være med til at stille Forslag, hvorved Sagen blev ordnet saaledes, at alt, hvad der angik det kirkelige, kom til at ligge udenfor, undtagen den ene Bestemmelse, at det ikke kunde paalægges nogen gejstlig i Folketirken at medvirke derved. Vil man saa spørge mig: Hvorfor ønskede du denne Bestemmelse bibeholdt, hvorfor kunde den ikke lige saa godt overlades til kongelig Anordning, saa skal jeg svare aldeles oprigtigt. Fordi jeg ved, at hele det store Flertal af den danske Folketirkens gejstlige ere taknemlige imod Folketinget for denne Bestemmelse under § 5 og saare nødig ville se den foran-